

Sygnatura akt VII U 2446/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Rej-Żuk

Protokolant: Anna Delestowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2014 r. w J.

odwołania Spółdzielni Pracy (...) w J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 24.06.2013r., znak: (...)

w sprawie Spółdzielni Pracy (...) w J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń

I. umarza postępowanie w zakresie w jakim decyzja 24.06.2013r., znak: (...) została zmieniona przez decyzję z dnia 06.02.2014r. znak: (...) / 2014-SER-(...),

II. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 24.06.2013r., znak: (...) w odniesieniu do tej jej części, która nie została zmieniona decyzją z dnia 06.02.2014r. znak: (...) / 2014-SER-(...) w ten sposób, że zobowiązuje Spółdzielnię Pracy (...) w J. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń na rzecz H. D. za okres od 01.07.2010r. do 31.12.2010r., jednakże jedynie w zakresie zawyżenia wynikającego z niezłożenia w terminie prawidłowej korekty dokumentów za styczeń 2004r.,

III. dalej idące odwołanie oddala,

IV. nie obciąża wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej.

Sygn. akt VII U 2446/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24.06.2013 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. zobowiązał Spółdzielnię Pracy (...) w J. jako pracodawcę H. D. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 01.07.2010 r. do 30.06.2013 r. w kwocie 1247,08 zł i odsetek za okres od 16.10.2010 r. do 24.06.2013 r. w kwocie 239,48 zł – łącznie kwoty 1486,56 zł. Organ rentowy stwierdził, że H. D. wypłacono bezpodstawnie zawyżoną emeryturę w okresie od 01.07.2010 r. do 30.06.2013 r. w łącznej kwocie 1247,08 zł, w wyniku błędnie sporządzonej dokumentacji zgłoszeniowej za miesiące 05-11/2003, (...) i 03-11/2004, co spowodowało zaewidencjonowanie składek na indywidualnym koncie H. D. w podwójnej wysokości.

Spółdzielnia Pracy (...) w J. odwołała się od powyższej decyzji, podnosząc, że brak jest podstaw do obciążenia jej jako płatnika składek obowiązkiem zwrotu nienależnie wypłaconego H. D. świadczenia emerytalnego, ponieważ

w dniach 30.09.2010 r. i 01.10.2010 r. wystawiono i przekazano do ZUS prawidłowe raporty korygujące, zmieniając przy tym jedynie kody ubezpieczenia, a nie kwoty składek.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, podnosząc, że zaskarżona decyzja jest zgodna z art.84 ust.6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ wypłata zawyżonego świadczenia emerytalnego wypłacanego ubezpieczonej H. D. wynikała ze sporządzenia przez płatnika składek dokumentacji zgłoszeniowej z błędnym kodem tytułu ubezpieczenia, co spowodowało podwójne zaewidencjonowanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe świadczeniobiorcy za miesiące wskazywane w zaskarżonej decyzji.

W toku postępowania sądowego decyzją z dnia 06.02.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. zmienił decyzję z dnia 24.06.2013 r., w ten sposób, że zobowiązał Spółdzielnię Pracy (...) w J. jako pracodawcę H. D. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 01.07.2010 r. do 31.01.2011 r. w kwocie 235,69 zł i odsetek za okres od 16.10.2010 r. do 24.06.2013 r. w kwocie 80,61 zł – łącznie kwoty 316,30 zł. Organ rentowy wskazał, że płatnik składek skorygował dokumenty ubezpieczeniowe w dniu 29.12.2010 r., już po umieszczeniu kwoty emerytury przysługującej H. D. za styczeń 2011 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spółdzielnia Pracy (...) w J., zgłaszając jako płatnik składek, do ubezpieczeń społecznych H. D., sporządziła dokumentację zgłoszeniową z błędnym kodem tytułu ubezpieczenia, tj. z kodem 01 10 00, zamiast 01 10 01 (znajdującym zastosowanie w przypadku pracowników z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności). Spowodowało to podwójne zaewidencjonowanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe H. D. za miesiące: od maja do listopada 2003 r., styczeń 2004 r. oraz od marca do listopada 2004 r., pomimo, że składki te opłacane były tylko z jednego tytułu.

/bezsporne/

W lipcu 2010 r. H. D. złożyła wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

W dniach 30-31.07.2010 r. Spółdzielnia Pracy (...) w J. przesłała do ZUS skorygowane raporty imienne dot. H. D., z prawidłowo podanym kodem ubezpieczenia, nie wycofując jednak raportów z poprzednio błędnie wskazanym kodem.

Dokumenty korygujące w zakresie kodu tytułu ubezpieczenia, sporządzone zgodnie z zasadami ich korygowania, tj. komplet dokumentów za poszczególne miesiące od maja do listopada 2003 r. oraz od marca do listopada 2004 r. w postaci raportów z poprawnym kodem oraz raportów wycofujących składki rozliczone z błędnym kodem, zostały przesłane do ZUS przez (...) w dniach 30.09-01.10.2010 r.

Decyzją z dnia 07.10.2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. rozpoznając zgłoszony przez H. D. w lipcu 2010r wniosek o emeryturę - przyznał jej świadczenie emerytalne od dnia 01.07.2010 r. W tym czasie w systemie informatycznym ZUS w dalszym ciągu odnotowane były za ubezpieczoną dwa raporty imienne z odrębnymi kodami tytułu ubezpieczenia, w oparciu o które na koncie zapisane zostały podwójne składki na ubezpieczenie emerytalne, co skutkowało ustaleniem oraz wypłatą świadczenia w zawyżonej wysokości. W decyzji tej poinformowano H. D., że na poczet należności od 01.07.2010r do 31.10.2010r w kwocie 7914 zł Zakład zalicza kwotę 5358,81 zł z tytułu wypłaty emerytury E (...), pozostałą należność w kwocie 2555,67 zł zobowiązywano się przekazać za pośrednictwem poczty. Zatem wypłata zawyżonego świadczenia za okres wsteczny tj. od lipca do października 2010r nastąpiła już po złożeniu korekt i wycofaniu błędnych deklaracji prawie za wszystkie miesiące z wyłączeniem stycznia 2004r.

W dniu 28.12.2010 r. (...) przesłała do ZUS prawidłowo sporządzony komplet dokumentów korygujących w zakresie kodu tytułu ubezpieczenia, dotyczący stycznia 2004 r.

Decyzją z dnia 24.06.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. zobowiązał Spółdzielnię Pracy (...) w J. jako pracodawcę H. D. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 01.07.2010 r. do 30.06.2013 r. w kwocie

1247,08 zł i odsetek za okres od 16.10.2010 r. do 24.06.2013 r. w kwocie 239,48 zł – łącznie kwoty 1486,56 zł. Organ rentowy stwierdził, że H. D. wypłacono bezpodstawnie zawyżoną emeryturę w okresie od 01.07.2010 r. do 30.06.2013 r. w łącznej kwocie 1247,08 zł, w wyniku błędnie sporządzonej dokumentacji zgłoszeniowej za miesiące 05-11/2003, 01/2004 i 03-11/2004, co spowodowało zaewidencjonowanie składek na indywidualnym koncie H. D. w podwójnej wysokości.

Decyzją z dnia 06.02.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W. zmienił decyzję z dnia 24.06.2013 r., w ten sposób, że zobowiązał Spółdzielnię Pracy (...) w J. jako pracodawcę H. D. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 01.07.2010 r. do 31.01.2011 r. w kwocie 235,69 zł i odsetek za okres od 16.10.2010 r. do 24.06.2013 r. w kwocie 80,61 zł – łącznie kwoty 316,30 zł. Organ rentowy wskazał, że płatnik składek skorygował dokumenty ubezpieczeniowe w dniu 29.12.2010 r., już po umieszczeniu kwoty emerytury przysługującej H. D. za styczeń 2011 r.

/dowód: wniosek o emeryturę – k.1 akt emerytalnych;

decyzja z dnia 07.10.2010 r. – k.49 akt emerytalnych;

decyzja z dnia 24.06.2013 r. – k.85 akt emerytalnych;

kopia decyzji z 06.02.2014 r. – k.19;

wydruki z systemu informatycznego ZUS raportów imiennych dot. H.

D. za miesiące 05-11.2003 r., 01.2004 r. i 03-11.2004 r./

Sąd zważył, co następuje:

Zaskarżoną decyzją z dnia 24.06.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał Spółdzielnię Pracy (...) w J. jako pracodawcę H. D. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 01.07.2010 r. do 30.06.2013 r. w kwocie 1247,08 zł i odsetek za okres od 16.10.2010 r. do 24.06.2013 r. w kwocie 239,48 zł – łącznie kwoty 1486,56 zł.

(...)w J. odwołała się od powyższej decyzji, podnosząc, że brak jest podstaw do obciążenia jej jako płatnika składek obowiązkiem zwrotu nienależnie wypłaconego H. D. świadczenia emerytalnego, ponieważ w dniach 30.09.2010 r. i 01.10.2010 r. wystawiła i przekazała do ZUS prawidłowe raporty korygujące, które powinny być zostać uwzględnione przy ustalaniu wysokości należnej emerytury.

W toku postępowania sądowego decyzją z dnia 06.02.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję z dnia 24.06.2013 r., w ten sposób, że zobowiązał Spółdzielnię Pracy (...) w J. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 01.07.2010 r. do 31.01.2011 r. w kwocie 235,69 zł i odsetek za okres od 16.10.2010 r. do 24.06.2013 r. w kwocie 80,61 zł – łącznie kwoty 316,30 zł.

Sąd zważył zatem, że zgodnie z art.477¹³ k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie ww. artykułu umorzył postępowanie w niniejszej sprawie w zakresie, w jakim decyzja z dnia 24.06.2013 r. została zmieniona przez decyzję z dnia 06.02.2014 r. (pkt. I wyroku).

W pozostałym zakresie odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art.84 ust.6 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 14, poz.74 ze zm.) jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że Spółdzielnia Pracy (...) w J., zgłaszając jako płatnik składek, do ubezpieczeń społecznych H. D., sporządziła dokumentację zgłoszeniową z błędnym kodem tytułu ubezpieczenia, tj. z kodem 01 10 00, zamiast 01 10 01 (znajdującym zastosowanie w przypadku pracowników z orzecznym lekkim stopniem niepełnosprawności). Spowodowało to podwójne zaewidencjonowanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe H. D. za miesiące: od maja do listopada 2003 r., styczeń 2004 r. oraz od marca do listopada 2004 r., pomimo, że składki te opłacane były tylko z jednego tytułu.

Jednak jeszcze przed wydaniem decyzji o przyznaniu H. D. emerytury, obliczonej przy uwzględnieniu zaewidencjonowanych na jej koncie składek, płatnik składek przekazał do ZUS dokumenty korygujące w zakresie kodu tytułu ubezpieczenia, sporządzone zgodnie z zasadami ich korygowania, tj. komplet dokumentów za poszczególne miesiące od maja do listopada 2003 r. oraz od marca do listopada 2004 r. w postaci raportów z poprawnym kodem oraz raportów wycofujących składki rozliczone z błędnym kodem. Tym samym, w ocenie Sądu, kilka dni później, w dacie wydawania decyzji emerytalnej, nie było już obiektywnych podstaw do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej na podstawie kwoty składek za ww. miesiące, z tytułu obu podawanych przez Spółdzielnię kodów ubezpieczenia. Nie można zatem, zdaniem Sądu, obciążać obecnie płatnika składek odpowiedzialnością za sposób działania systemu informatycznego ZUS, w którym pomimo prawidłowo dokonanych korekt, w dalszym ciągu odnotowane pozostawały za ubezpieczoną dwa raporty imienne z odrębnymi kodami tytułu ubezpieczenia. Gdyby złożone korekty zostały uwzględnione przed wydaniem decyzji z dnia 07.10.2010r (a nie było zdaniem Sądu do tego przeszkód) to wysokość emerytury byłaby ustalona w sposób prawidłowy i niedoszło by do jej nadpłaty poczynając od miesiąca lipca 2010r. Zaznaczenia bowiem wymaga, że dopiero w w/w decyzji zadecydowano o wypłacie wyrównania świadczenia emerytalnego w zawyżonej kwocie poczynając od miesiąca lipca 2010r.

Usprawiedliwione byłoby zatem zdaniem Sądu by decyzja z dnia 07.10.2010r zawyżała wysokość świadczenia jedynie w takim zakresie jaki wiązał się z brakiem prawidłowych dokumentów korygujących dotyczących stycznia 2004r. Nadal system mógł wykazywać podwójnie zaewidencjonowane składki za styczeń 2004 r. W tym zakresie faktycznie płatnik składek przedstawił prawidłową korektę dokumentów zgłoszeniowych dopiero w dniu 28.12.2010 r., a zatem już po wydaniu decyzji ustalającej wysokość świadczenia emerytalnego H. D. i w tym też zakresie powinien odpowiadać za wynikającą z tego tytułu nadwyżkę w wypłacie świadczenia, co skutkowało oddaleniem odwołania w tej części na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. (pkt III). W dalszym ciągu zważyć jednak należało, że wbrew stanowisku organu rentowego nie ma podstaw do rozciągania powyższej odpowiedzialności na okres po 31.12.2010 r. z uwagi na fakt, że płatnik składek skorygował dokumenty ubezpieczeniowe w grudniu, już po umieszczeniu kwoty emerytury przysługującej za styczeń 2011 r. Jak już była mowa powyżej, nie można przerzucać na płatnika składek odpowiedzialności za sposób działania systemu informatycznego ZUS, a także sposób organizacji wypłat świadczeń, należnych za poszczególne miesiące.

Biorąc powyższe pod uwagę decyzji organu rentowego zobowiązującej (...) do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń dla H. D. nie można uznać w całości za prawidłową, co skutkowało częściowym uwzględnieniem odwołania i zmianą zaskarżonej decyzji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – w sposób określony w punkcie II wyroku.

Orzeczenie o kosztach z uwagi na wynik sprawy znalazło oparcie w art.102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd miał bowiem na uwadze, że wnioskodawca wygrał sprawę w jej przeważającej części.